

INTERVJU S KOORDINATORICAMA EKO ŠOLE NA OŠ POLHOV GRADEC, UČITELJICAMA SIMONO MIHALIC IN MARJANCO REMŽGAR

Program Ekošola je mednarodni vzgojno-izobraževalni program, ki spodbuja trajnostni razvoj in okoljsko ozaveščenost med otroki in mladimi v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah. Njegov cilj je, da udeleženci razumejo okoljske probleme ter aktivno sodelujejo pri njihovem reševanju v svojem okolju. Program poteka po 7 korakih (npr. eko-odbor, okoljski pregled, akcijski načrt, spremljanje), ki šolam pomagajo

uvajati trajnostne spremembe.

Oskar Gvardjančič, 3. b

Obravnava različne teme, kot so ravnanje z odpadki, varčevanje z energijo in vodo, biotsko raznovrstnost ter zdravo in trajnostno prehrano. Šole, ki uspešno izvajajo program, prejmejo mednarodno priznanje Zelena zastava. Program vodi Foundation for Environmental Education, v Sloveniji pa ga koordinira Društvo DOVES-FEE Slovenia.

Z učiteljicama Simono Mihalic in Marjanco Remžgar sva se pogovarjali šolski novinarki Ajda Petruša in Jasna Janša.

Kdaj in zakaj se je naša šola vključila v program Eko šola?

Naša šola se je po več letih ponovno priključila Eko šoli, saj že vrsto let izvajamo podobne dejavnosti, ki so potekale pod okriljem Zelene šole. Tako pa smo dejavnosti lahko razširili in spet vključili vse oddelke šole, tako matične šole kot tudi podružnic.

Kako je to spremenilo delovanje naše šole?

Na šoli smo obstoječe dejavnosti prenovili in jih strukturirali na bolj sistematičen način. Trenutno poteka njihovo redno spremljanje, pri čemer bodo pridobljeni podatki služili kot temelj za oblikovanje prihodnjih programskih vsebin. Hkrati smo se vključili v nove projekte, saj so učitelji prepoznali, da ti omogočajo učencem znatno dodano vrednost – tako z vidika nadgradnje rednega učnega procesa kot tudi znotraj okvira programa RAP.

Katere projekte v okviru tega programa naša šola izvaja vsako leto?

Na naši šoli že vrsto let organiziramo zbiranje starega papirja, zamaškov, kartuš in odsluženih baterij. Vsako leto se vključimo tudi v akcije čiščenja okolice šole in učnih poti. Poleg tega se udeležujemo natečajev z ekološko tematiko, kot je ENO Art, ter podobnih projektov. Na razredni stopnji učenci izdelujejo didaktični material, učne pripomočke, glasbene instrumente in likovne izdelke iz recikliranih materialov. Prej so se izvajale interesne dejavnosti z eko vsebinami, kot so recikliranje in ponovna uporaba, sedaj pa se te dejavnosti nadaljujejo znotraj okvirja programa RAP.

Kateri projekti so učencem navadno najbolj všeč?

Pri programu Eko šola so učencem navadno najbolj všeč projekti, ki združujejo praktično delo, ustvarjalnost in neposreden stik z naravo. Med njimi izstopajo:

Zbiranje in recikliranje odpadkov, kot so papir, plastika, zamaški in baterije, kjer učenci vidijo konkretne rezultate svojega prispevka.

Ustvarjanje iz odpadnih materialov, na primer didaktičnih pripomočkov, glasbil ali likovnih izdelkov, kar spodbuja njihovo kreativnost in domiselnost.

Očiščevalne akcije okolice šole in učnih poti, ki učencem dajejo občutek odgovornosti in prispevanja k okolju.

Ekološki natečaji in projekti, kot je ENO Art, ki omogočajo kombinacijo umetniškega izraza in okoljske ozaveščenosti.

Tematski okoljski projekti, kot so varčevanje z energijo in vodo, urejanje šolskega vrta ali spodbujanje biotske raznovrstnosti, ki učencem pokažejo dolgoročni pomen njihovih dejanj.

Takšni projekti so najbolj priljubljeni, ker učencem omogočajo, da vidijo neposredne rezultate svojega dela, razvijajo ustvarjalnost in hkrati aktivno prispevajo k izboljšanju svojega okolja.

Katere posebne dejavnosti je naša šola letos že izvajala?

*Letos je na naši šoli potekalo več posebnih dejavnosti znotraj programa Eko šola. Učenci so sodelovali pri urah Eko **paketa**, kjer so spoznavali trajnostne vsebine in okoljske izzive. Velik poudarek je bil na **ponovni uporabi in recikliranju materialov**. V projektih Šivaj in uživaj ter Recikliramo blago so učenci ustvarjali uporabne izdelke iz odsluženih materialov. Za spomladanski bazar so oddelki izdelali različne izdelke: iz odpadnega filca so nastale srčne hiške in obeski, »špangice« za lase; iz starih majic so izdelali ogrlice in okraske; iz ostankov blaga so oblikovali trakove za ušesa; iz odpadne embalaže KEMS pa so ustvarili vrtičke z zelišči.*

*Poleg tega so učenci izdelali **piktograme**, ki spodbujajo varčevanje z energijo in vodo, pravilno uporabo brisačk ter ločeno zbiranje odpadkov. S temi dejavnostmi smo združili kreativnost, praktično delo in okoljsko ozaveščenost, hkrati pa prispevali k lepšemu in bolj trajnostnemu okolju šole.*

Katere pa še bo?

Projekti programa Eko šola se izvajajo kontinuirano skozi celo šolsko leto, pri čemer pa je mogoče posebej izpostaviti tiste, ki smo jih za tekoče leto izbrali in jih izvajamo.

- *Ne zavrzi oblek, ohrani planet!*
- *Odpadkom dajemo novo življenje*
- *Eko paket*
- *Hrana ni za v tjavendan*
- *Mlekastično! Izberem domače*
- *Ohranjanje biotske pestrosti in skrb za vodo*
- *YRE – mladi poročevalci za okolje*
- *Ekobranje za ekoživljenje*

Se šola preko tega projekta povezuje tudi z drugimi šolami, morda tudi državami?

V letošnjem letu se koordinatorki udeležujeva izobraževanj in navezujeva stike in si izmenjujeva ideje ter dobre prakse. Na naši šoli bomo gostili podelitev zelenih zastav, ki bo pripomogla k promociji delovanja na tem področju in nam omogočila sodelovanje z udeleženci.

Menita, da bi se moralo temu projektu pridružiti še več šol?

Da, meniva, da bi se projektu Eko šola moralo pridružiti še več šol. Program spodbuja okoljsko ozaveščenost, trajnostno razmišljanje in praktične veščine pri učencih, kar je ključno že od najzgodnejših let. V današnjem tempu življenja, ko potrošništvo, hitra moda in preobilje hitro postanejo norma, je takšna vzgoja nujna, saj otrokom omogoča razvijanje odgovornega odnosa do okolja in trajnostnih vrednot. Večje vključevanje šol bi tako prispevalo k širšemu vplivu na okolje in družbo.

Kaj lahko dosežemo, če sodelujemo?

S stališča učenca sodelovanje v projektu Eko šola pomeni, da se naučimo skrbeti za okolje, razvijamo odgovornost, ustvarjamo iz recikliranih materialov, varčujemo z energijo in vodo ter soustvarjamo prijaznejšo in bolj trajnostno okolje.

Kako, da sta prav vidve zadolženi za to delo? Sta se javili sami?

Prejšnje leto sva bili zadolženi za Zeleno šolo in sva videli možnost poglobljenega dela in razširjene dejavnosti, v katerih bi lahko sodelovalo še več učiteljev in učencev.

Kateri projekt vama je najbolj pri srcu?

Najbolj pri srcu nama je recikliranje, poleg tega pa naju veseli tudi skrb za živali. Recikliranje nama omogoča ustvarjanje uporabnih in unikatnih predmetov iz odsluženih materialov ter hkrati ozavešča mlade o trajnostni potrošnji, zmanjševanju odpadkov in odgovornem ravnanju z viri, medtem ko skrb za živali razvija empatijo, odgovornost in spoštovanje do narave.

Zakaj sta se odločili za delo z otroki?

Simona: Že v osnovni šoli sem pomagala sošolcem pri učenju in sem vedno čutila, da mi je delo z otroki blizu. Ker lahko z mlajšimi učenci tudi veliko ustvarjam in jim širim obzorja še na tem področju, je to zame še vedno najljubši poklic.

Marjanca: Že kot mala deklica sem sanjala, da bom poučevala. Takrat so bili moji "učenci" medvedki, s katerimi sem vadila poučevanje in skrb za druge, kar je že takrat pri meni prebudilo ljubezen do dela z otroki.

Če po poklicu ne bi bili učiteljici, kaj bi počeli v življenju?

Simona: Verjetno bi se usmerila v oblikovanje. Še vedno pa bi imela delavnice za otroke. 😊

Marjanca: Bila bi zdravnica - srčna kirurginja. 😊

Zakaj sta se odločili priti prav na našo šolo?

Simona: Na šoli sem že enaindvajseto leto in še vedno rada pridem v ta lepi kraj. Da sem pa prišla na šolo, je zaslužna ravnateljica, ki mi je ponudila priložnost za poučevanje.

Marjanca: Jaz na šoli še nimam tako dolgega staža, kot ga ima moja kolegica. K vam pa sem prišla zato, ker se že, ko sem se prvič pripeljala v vaše kraje, začutila domačnost in pozitivno energijo.

Kaj so minusi in plusi pri tem delu?

Simona: Kot vsak poklic, ima pluse in minuse, čeprav je veliko več plusov, ki minuse izničijo. Delo z učenci je izpopolnjujoče, a potrebuje veliko osebnega dela, učenja in razvoja. Je poklic, ki pomlaja.

Marjanca: Delo učiteljice ima številne prednosti in tudi nekaj izzivov. Med največjimi plusi je delo z otroki, ki prinaša vsak dan nove izzive, ustvarjalnost in veselje – resnično ti ni nikoli dolgčas. Učenci te motivirajo in bogatijo, hkrati pa omogočajo, da svoje znanje in izkušnje deliš na neposreden in ustvarjalen način. Med manj prijetnimi platmi pa je papirologija, ki ni najbolj moja ljubezen, vendar je del procesa, ki omogoča organizacijo in kakovostno delo v razredu.

Kako je videti potek pouka na višji/nižji stopnji?

Na razredni stopnji učiteljica pouk vodi drugače kot na predmetni stopnji. Zjutraj nameni čas jutranjim aktivnostim, kot so pozdrav, deljenje misli in utrinkov prejšnjega dne, ter predstavitev dnevnega poteka, da učenci lažje sledijo dnevu. Ker poučuje večino predmetov, lahko urnik prilagodi snovi in aktivnostim, da je pouk aktiven, dinamičen in primeren za različne tipe učenja.

Na predmetni stopnji pouk poteka po predmetih, ki jih poučujejo različni učitelji. Učenci sledijo urniku, sodelujejo pri nalogah, projektih in praktičnih dejavnostih ter redno preverjajo svoje znanje. Učiteljica pri tem nudi podporo, spodbuja sodelovanje med učenci in skrbi, da se vsebine povezujejo z realnim življenjem ter razvijajo različne veščine učencev.

Kakšen bi bil vajin popolni šolski dan?

Najin popolni šolski dan bi bil poln raznolikih in spodbudnih dejavnosti, ki učence vključujejo tako praktično kot ustvarjalno. Začel bi se s kratkimi jutranjimi aktivnostmi, kot so pozdrav, deljenje misli in utrinkov prejšnjega dne, ter predstavitev dnevnega poteka, da imajo učenci jasen pregled, kaj jih čaka.

Sledile bi zanimive, interaktivne in ustvarjalne učne ure, kjer bi učenci lahko sodelovali v projektih, eksperimentih, umetniških in športnih dejavnostih. Pomemben del dneva bi bila tudi skupinska delo in sodelovanje, ki spodbuja medsebojno pomoč in komunikacijo. Delo z otroki bi bilo prilagojeno različnim načinom učenja, aktivno in dinamično. Dan bi zaključili z refleksijo in pogovorom o tem, kaj so se naučili, kar bi učencem omogočilo, da utrdijo znanje in se povežejo z izkušnjami dneva.

Takšen dan bi združeval učenje, ustvarjalnost, gibanje, zabavo in razvoj socialnih veščin, kar bi učencem nudilo spodbudno in prijetno šolsko izkušnjo.

Kakšen je občutek, ko vesta, da sta bili tudi vidve nekoč na drugi strani katedra?

Občutek, ko se zavedava, da sva bili nekoč tudi sami na drugi strani katedra, je topel in hkrati navdihujoč. Spominja na lastno radovednost, začudenje in včasih negotovost, ki sva jo občutili kot učenki. Ta izkušnja nama pomaga bolje razumeti učence, se postaviti v njihov položaj, jih spodbuditi in podpreti ter ustvariti prijazno, varno in spodbudno učilno okolje. Hkrati naju spominja, kako dragoceno je znanje, in utrjuje željo, da ga predajava na način, ki učencem odpira nove možnosti in jih motivira za učenje.

Kakšni učenki ste bili vidve? Kaj je bil vajin najljubši predmet? Kaj pa bi rekli, da je zdaj?

Simona: Bila sem vestna učenka, vendar sem tudi rada klepetala, kar me je včasih pripeljalo v težave. Najraje sem imela matematiko, šport in likovno. Še vedno najraje poučujem te predmete.

Marjanca: Kot učenka sem bila radovedna, aktivna in rada sodelovala pri različnih dejavnostih, čeprav je bilo seveda tudi trenutkov, ko je bilo učenje naporno. Najljubši predmeti so bili naravoslovni – matematika, fizika, biologija in kemija, saj sem se rada poglobljala v raziskovanje, eksperimentiranje in razumevanje naravnih pojavov.

Danes sem učiteljica, ki skuša spodbujati radovednost, ustvarjalnost in aktivno sodelovanje, tako da učencem omogočam različne pristope k učenju, natančno spremljam njihov napredek ter jih usmerjam pri razvijanju veščin in znanja. Če želite natančnejši opis, je najbrž najbolje vprašati moje učitelje.

Koliko časa sta že učiteljici in kaj je najpomembnejša stvar, ki sta se jo v tem času naučili?

Simona: Učim 22. leto in še vedno velja, da je učenje najlažje, če v tem uživaš, saj učenci to začitijo in se na to tudi odzivajo.

Marjanca: Učiteljica sem že od rane mladosti, čeprav so bili takrat moji "učenci" medvedki. Skozi leta dejanskega dela z otroki sem se naučila, da je najpomembnejše prilagajanje potrebam učencev ter spodbujanje njihove radovednosti in odgovornosti. Delo me je naučilo potrpežljivosti, empatije in ustvarjalnega pristopa k poučevanju, hkrati pa sem spoznala, kako pomembno je, da učenci čutijo podporo, varnost in motivacijo za učenje. Največja vrednost tega poklica je prav v tem, da lahko neposredno vplivam na razvoj otrok in jih usmerjam k pozitivnim veščinam ter vrednotam.

Imata kakšno sporočilo, ki bi ga radi predali učencem?

Simona: Uživate v raziskovanju in učenju, ter iščite kaj vas veseli in v čem ste močni. Pri vsem tem pa se ne pozabite zabavati in se zavedajte, da ste odlični točno takšni kot ste, če ste prijazni in se zaradi vas vsak dan nekdo počuti nekoliko boljše.

Marjanca: Bodite to, kar ste, in spoštujte ter sprejemajte drugačne od sebe. Vsak ima svoje moči, talente in edinstven pogled na svet, zato je pomembno, da se učite sodelovati, spoštovati različnosti ter hkrati razvijate svoje sposobnosti in interese. Prav raznolikost nas bogati in omogoča, da skupaj ustvarjamo prijazno, spodbudno in varno okolje za učenje in rast.